

ROZHLEDY TECHNICKÝCH ZBRANÍ

Redaktor: Plukovník Ing. Dr. techn. Vladimír Hájek.

LISTOPAD—PROSINEC 1938.

MODERNÍ NÁSILNÉ PŘECHODY.

Plukovník žen. Ing. Dr. Vladimír Hájek :

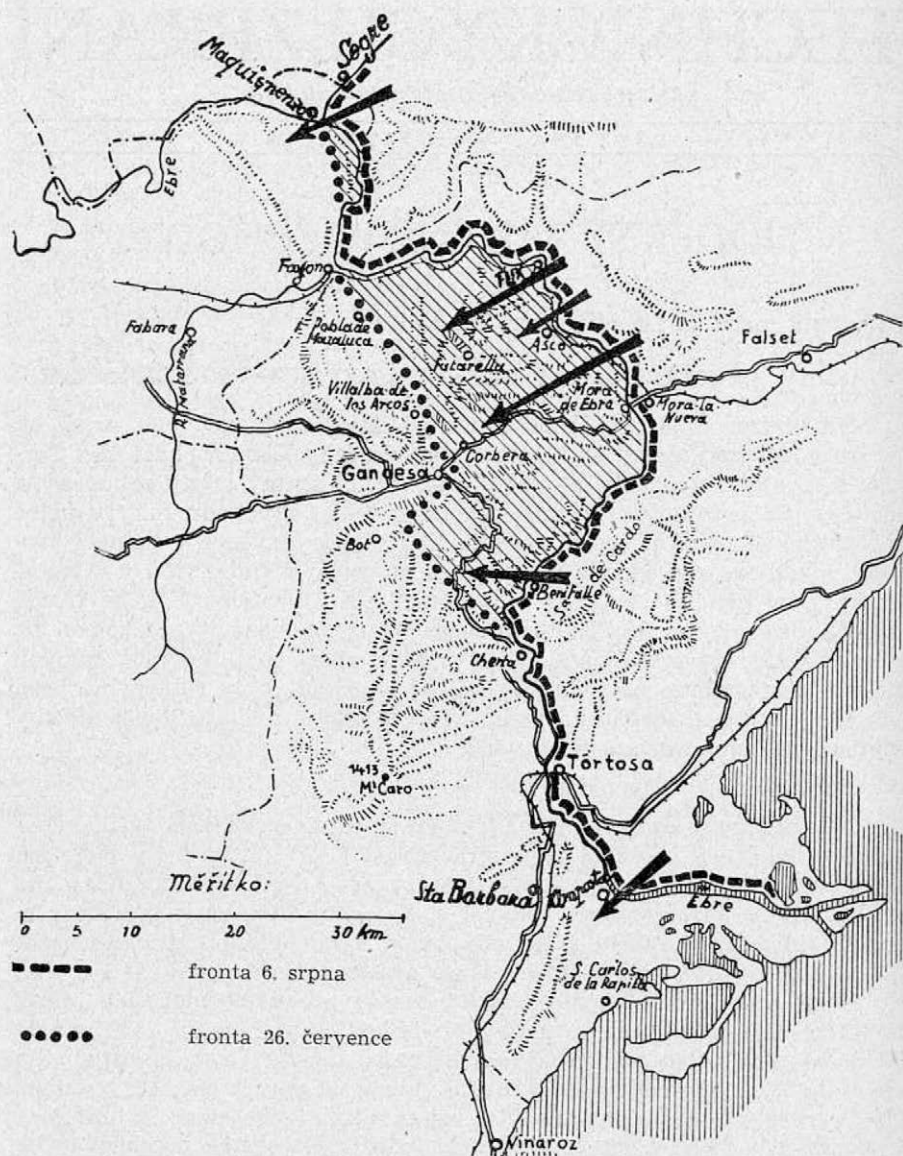
Násilný přechod Ebra vládními vojsky ve Španělsku.

Od března 1938 probíhala fronta vládních a Francových vojsk od severu podél řeky Segre až k jejímu ústí do řeky Ebro a podél ní z Tortosy a k jejímu vyústění do moře. Obě válčící strany ležely zakopány a zdálo se, že se žádný protivník nehodlá odvážit přechodu řeky v palbě automatických zbraní nepřátelských. Teprve 25. července v půlnoci provedlo vládní vojsko násilný přechod Ebra mezi Mequinenzou a Ampostou, t. j. od přítoku řeky Segre až k ústí Ebra do moře, t. j. na frontě široké 170 km (obr. 1). Tento přechod, který lze označit přechodem na široké frontě, byl proveden s využitím překvapení, a to s pomocí malých loďek a přeplaváním řeky široké asi 150 m. Všude byly v tichu na břeh doneseny loďky a hozeny na vodu. Před loďkami a kolem loďek plovaly skupiny vojáků; překvapení bylo úplné.

Průběh přechodu.

Na jihu mezi Ampostou a Tortosou se útok zprvu nepodařil, neboť obránce byl bdělý a loďky byly odrazeny (obr. 1). Teprve s pomocí nových posil zmocnili se tu vládní prostoru asi 1 km² a zaútočili na Sta Barbara, aby odřízli silnici vedoucí k Valencii. Byli však protiútokem maurských trup odrazeni a za ústupového boje ustoupili znovu nazpět přes Ebro. Naproti tomu na severu se přechod zdařil úplně. U Benefollet, Mory, Asco a Flix republikánské jednotky překvapily nepřítele úplně, zmocnily se ihned břehu a dobyly předmostí, takže mohly začít stavět lávky na plovoucích podporách a pontonové mosty. Druh použitých loďek, jakožto podpor pro lehkou lávku, vidíme na obr. 2. Na obr. 3 vidíme válečný kozový most, postavený u města Flix. Tento most, jehož kozy i trámce jsou železné, dobře vzdoroval palbě a leteckému bombardování. Význačné u něho je příčné i podélné železné vyztužení svislých železných koz, dodávající mostu veliké tuhosti. Na obr. je zřejmé jednak z uražených dvou noh vpravo a ze zohýbaného vyztužení, že dobře vydržely palbu.

Přechod Ebra byl začátkem k velké bitvě trvající několik dní, při čemž lávky a mosty, jak válečné, tak pilotové, byly stále postřelovány dělovou palbou a bombardovány hromadnými leteckými nálety. Při tom pontonové mosty byly několikrát zničeny. Nejlépe se držel několik dní

Přechod Ebra.

Obr. 1.

v letecké palbě kozový válečný most u Flix, přes nějž přešlo gros nákladních aut a tanků. Největšího terénního úspěchu dosáhli vládní 2. srpna proniknutím před město Candesa, t. j. 24 km od řeky.

Tento přechod, zajímavý použitím lehkého převážecího materiálu pro přechod prvních útočných sledů na široké frontě, jen aby bylo

Utoková lávka (z. D. W. č. 34).

Obr. 2.

využito hlavního momentu ke zdaru přechodu, t. j. překvapení, vyznačuje se v dalším svém průběhu i moderní ochranou nepřátelskou provedením záplavy. Francův válečný stan, který nemohl palbou a letadly zabránit novému postavení lávek a válečných mostů, nařídil otevřít vodní hráze na horním toku Segre, přítoku Ebro. Vzniklou vodní záplavou sice byly mosty strženy, ale vládní je postavili znovu. Přechod vládních se podařil úplně. 6. srpna byla řeka Ebro, přes níž nasazen útok v délce 170 km, překročena v území dlouhém 125 km, a to mezi městy Fayon a Cherta. Tímto přechodem vyrovnán ohyb fronty způsobený velkým obloukem Ebra a fronta zkrácena v těživě oblouku přes město Gandesa.

Z á v ě r :

Charakteristikou tohoto přechodu řeky Ebra je:

1. provedení na velmi široké frontě (170 km),
2. volba hodiny „H“ v půlnoci,
3. převážení jen lehkými loďkami a přeplavání (nikoli převážení pontony),
4. stavba normalisovaných útočných lávek na plovoucích podporách a pontonových a kozových válečných mostů pro přechod 2. sledů,
5. stavba těžkých kozových mostů a pilotových mostů pro přechod nákladních aut a tanků (3. sled).

Poznatky nového použitého materiálu přechodového: nízká plovoucí podpora pro útokovou lávku, zřejmá z obr. 2, a velmi únosný, odolný a tuhý válečný železný kozový most (obr. 3).

Válečný kozový most přes Ebro u Flix.

Obr. 3.

Z obranných method je dobře si povšimnout použití záplav otevřením jezů a hrází na horním toku, což ostatně známe ze světové války z Nieuport, kde se v zimě 1914 ubránili Belgičané proti Němcům otevřením vodních hrází a zachránili ve Flandrech zbytky své ustupující armády.*)

Plukovník žen. Ing. Dr. Vladimír Hájek:

Násilný přechod rak.-uh. XXIII. sboru přes Piavu v červnu 1918.

Ve „Vierteljahreshefte für Pioniere“, č. 2/1938, popisuje generál. v záloze Ing. Heppner, jakožto bývalý důstojník ženijního štábu rak.-uh. XXIII. sboru, průběh násilného přechodu a ústup tohoto sboru přes Piavu ve dnech 15.—24. června 1918. Tento přechod je popisem dalšího výseku z velké části rak.-uh. ofensivy, vedené od Alp až po moře, a je částečně znám z vyličení ofensivy u Montella (XXIV. sbor).

Přechod XXIV. sboru (6. armády), složeného ze čtyř divísí, a jeho útok přes Piavu na Montello a ústup byl popsán podrobně gen. míškem v knize „Boj o řeky“. Líčení gen. v záloze Ing. Heppnera jest dal-

*) Viz Hájek: Důstojnické listy, čís. 24/1935.